

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

8 ulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.**ARADI KÖZLÖNY****POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.**

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 360 Lej.

Fél évre 180 Lej.

Negyed évre 90 Lej.

Havonta 30 Lej.

Hirdetések díjszabás szerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Reváns.

Az a fejtegetés, amit az *Aradi Közlöny* legutóbbi száma a lei operációjáról a helyen közölt, a pénzügyi körök széles rétegeiben keltett érdeklődést. A cikk körül az a vélemény alakult ki, hogy abban az esetben is, ha csupán merő kombináció lenne, a hiba csak ott lehet, hogy ez a kombináció nem valóság. Okfejtéseink során al landóan hangsúlyoztuk, hogy feltevéseink nem járnak messze a valószínűségtől és hogy a román pénzügyi kormány a lei operációjának műveletével nemcsak önmagával, de az állam polgáraival szemben is kötelességét teljesíti. Cikkiünk számos új szempontján kívül azonban sok olyan meditatív és fejtegetni való van a lei mai állapota körül, ami némileg bevilágít a pénz főzőkonyhájának titkai közé.

Emlékeztet még, hogy mi történt a nyáron a román leivel. Franciaország és Svájc mesterségesen felverték a leut és így egy szindikátus kolosszális módon megkárocolta Romániát. Röviden: manőver történt. Egy külföldiekből, főleg franciákból és svájciakból álló szindikátus tavasszal nagy mennyiségű külföldi lei-devizát vásárolt össze. Amikor ez a nagy mennyiségű és olcsó valuta a ke-

zükben volt, akkor a szindikátus eljött ide és nagymennyiségű gabonavásárlás ügyében tárgyalni kezdett egy román csoporttal. A román csoport megegyezett a külföldiekkel és métermázsanként (nem emlékszünk a pontos számadataira) azt hisszük, 18 svájci frankért szállították is a búzát. Ugy okoskodtak a pénzügyi csoport em berei, hogy ezért a 18 svájci frankért az akkori kurzuson 600 leit fognak kapni, amiből 400 leivel ki fizetik a termelő-adót és a megmaradt 200 leit vám és egyéb költségek címén haszonnak lehet majd elszámolni.

A külföldi szindikátus kész szerződéssel a zsebében hazautazott és Párisban és Svájcban egyszerre emelkedett a lei. Az okoskodás itt tulságosan átlátszó már. A szindikátus a kezei között lévő nagymennyiségű lei-devizával minél kevesebb mennyiségért minél több frankot akart kapni. S miután alaposan felverték a leut Párisban — (jóval 10-en felül jegyezték a kurzust) — az ilyen olcsón szerzett frankokból kifizették és elvitték a rengeteg gabonát Romániából.

Ebben a pillanatban magasan állott Párisban a lei, s Romániának volt egy csomó frankja. Ez a frank pesze nem ért már 600 leit itt belföldön, legföljebb 400-at. És

ezt a négyszázat a termelő-eladónak kifizetvén, a vámot, az egyéb költségeket és a kombinált hasznot Románia egyszerűen elveszítette, viszont elveszítette a búzáját is, amire idebent is szüksége lett volna a belföldön értékesíteni kellett a frankot, a termelők kifizetésére, a miért az eredeti kombináción jóval alul eső lei-mennyiséget kaptunk. A franciák és a svájciak csak addig törődtek a leuvel, amíg búzát vásároltak Romániában. Amikor már az övék volt a szerződés szerint biztosított gabonamennyiség, nem törődtek tovább a

lei állásával és a lei sorsával, a mely így természetesen visszacsúszott az előző idők nivójára.

Ha a lei operációjának csakugyan azt a metódusát választotta Bratianu pénzügyminiszter, amit mi tegnap fejtegettünk, azt, hogy kint külföldön alacsony kurzuson összevásárolja a román devizát és utána belföldön devizaközpontra állít fel: — méltó módon fizette vissza a „francia gabonakölcsönt”. Ezzel tartozik is Románia Franciaországnak, a gall reváns politikáját kiterjesztvén a közgazdaság mezeire.

Utcai diáktüntetés Bucurestben.**(A kormány erőyes rendszabályokhoz nyul. —
Vita a kamarában Besszarabia csatlakozásáról.)**

Bucurestből jelentik: Tegnap este a Calea Victorián ismét nagyobbszabásu diáktüntetés folyt le. A tüntető diákok hatalmas serege a királyi palota elé vonult, elénekelték a király himnuszt, azután pedig elégették a filozemita lapokat. A tüntetők erősen demonstráltak a filozemita sajtó ellen. Az egyetem a napokban közzétett felhívásában közli, hogy az újabb botrányos események és incidensek miatt az előadásokat ismét február 8-ig beszüntetti. A lapok ma reggeli száma egyente-

tüen elitelli az egyetemeken történeteket. Maga az Universitas, amely mellett a demonstráló diákok szimpátia-tüntetést rendeztek, szintén arra kéri a diákokat, hogy hallgassanak ezuttal az ő szavára. Kéri, hogy szüntessék be a további tüntetéseket, mert az, amit tesznek, már az ország érdekei ellen való. Az *Independence Romaine*, a kormány francia nyelvű félhivatalosa szintén erőyes hangon foglalkozott a diákság tüntetése ellen. Hangsúlyozza, hogy a diákság magatartása túllépi a nemzeti ér-

A válás akadályai.**Irtó: Königsseg Lajos gróf.
(Folytatás és vége).**

Ató Negató megköszönte a barátai jó tanácsot és elindult haza.

— És mit mondott a dánya? Kérde az asszony, mikor a rizses bányát behozta.

— Azt, hogy menjünk az Abu na Mikhael-hez és amit ő mond, azt fogadjuk el.

Az asszony szemei elkezdnek szikrázni.

— Szóval a Kaptisimert nem dohod ki. Jól van, ugy én megyek. Mindennek a felét viszem és két gyereket.

— Miért két gyereket?

— Miért kettőt? Mert én vagyok az anyjuk és így inkább engem illetnek, mint téged. De legyen igazad, kapjál te egy nyerges öszvérrel többet.

— Az nem jó lesz, mondá Ató Negató gondolkozva. Én megtartom a két fiamat, te meg viszed a leányodat.

Az asszony csak a fejét csó-

válja, de hallgat. Végre a férj törli meg a csendet:

— Azt fogjuk tenni, amit az Abuna mond.

Ebéd végeztével, alig törölték meg a szájukat, a Méti vészes rövidséggel jelentette ki:

— Induljunk!

És elmentek. Az abuna nem messze lakott, csak a szomszéd sikátorban. A háza előtt haragyláb, arról lehet megismerni. A főpap — egy hosszú szakállu kedves öreg ember — a keriben ült, a szöllőlugas árnyában. Aanyásárga gyümölcsű citromfák és döngi cséző vadméhek között. Ugyanis szenvedélyes méhész és betelepítette a kertét méhekkel.

— Deneisterli atyám.

— Da harmes Kind. Mit akartok gyermekeim? Kérde, miközben csókra nyújtja kezét.

— Mond te, löki meg a piruló Méti Tesszama az urát. Ez aztán el is mondta. A főpap csak nézte őket ezalatt és bólogatott. Midőn Ató Negató bevégezte, akkor ő kezdett kérdezni.

— Mióta vagytok megesküdtök?

— Tíz éve.

— És vannak gyermekeitek?

— Igen, válaszolt a férj. Három. Kettő fiu, egy leány. A fiuk legyenek az enyémeik, mert azokat férfiakká kell nevelni, a leány maradjon az anyjának.

— Nem, egy fiu és a leány legyen az enyém; inkább lemondok valami másról. Ha nem akarod így, ugy nem válok.

Hiába való volt az Abuna minden rábeszélése, de a kívánságát sem Ató Negató, sem nője nem változtatta meg. Selymes szakállát simogatva hosszasan nézi őket; gondolkodik, majd kérde:

— És az ítéletembe bele fogtok aztán nyugodni?

— Igen, igen! — ígéri mindkettőn.

— Igen, ugy jól van. Hát halljátok: Három gyereket két egyenlő részre osztani nem lehet, te, hát menjetek haza és akkor jöjjetek újra előmbre, mire egy negyedik gyermekeitek lesz

Mind ketten bámulva néznek rá, majd viharosan kifogásolják az ítéletet. De a szent atya felkel és rövidesen mondja:

— Amit mondtam, megmondtam.

Lehorgasztott fővel mennek haza. Körülbelül egy év múlva — egy napsütéses szép délután — Ató Negató és neje látogatónban voltak a dányánál. Esteledett, midőn a szűk sikátoron megpillantják a vőlők szembe jövő Abuna Mikhaelt. „Azóta” ez volt az első találkozás. Már messziről tisztvislik őket.

— Deneisterli, hogy vagytok gyermekeim? sokszor gondoltam reátok. Hát a válással hogy vagytok? Kérde és hamiskásan mosolyog.

— Hát Istenem, tudod Abuna, mondá a férj — miközben az asszony szeméit szégyenlősen a földre süti — most már megint nem lehet válni. Tesszamának ikrei születtek és így a szám újra páradan.

dekek határait és a külföld előtt háborus színben tünteti fel Románia közállapotait. Mindezek után a kormány olyan eszközökhöz lesz kénytelen nyulni az erőszakos diákokkal szemben, hogy egyszer és mindenkorra elejét veszi olyan tiltásoknak, amelyek az ország érdekeit mélyen sértik. A lap reméli, hogy az energikus intézkedéseknek meg lesz a foganata.

Bucurestből jelentik: A kamara ma ülésén Pan Halipa képviselő ismét a besszarábiai parasztpárt ügyéről beszélt. Ismertette a nemzeti pártnak az orosz uralom alatti mozgalmait. Bizonyította, hogy Inculet miniszter nem vett aktív

részt akkor ezekben a mozgalmakban. Sasu kereskedelemügyi miniszter a miniszterelnök tegnapi félreértett szavait igazította helyre és közölte, hogy a miniszterelnök úgy értelmezte szavait, hogy a besszarábiai országtanács szabadon dönthetett a csatlakozás kérdésében. Ezután Pan Halipa tovább folytatta Inculet miniszter ellen a támadását, majd Inculet emelkedett szólásra és kijelentette, hogy igen sokan irtak annak idején az egyesülés ellen olyanok, akik most a kamarának tagjai. Az elnök ezután felfüggesztette az ülést, mert a képviselőknek a székciókban kellett résztvenniük.

Tanulságos utazás a megyében

(Sártenger az aradi vasúti állomás előtt.
— Gazdasági problémák a motoroson.
— Perzsaszőnyeg-készítés B o r o s j e n o n.)

Ki gondolta volna, hogy egy ineu (borosjenői) utazás alatt megírásra érdemes riporttémákat is lehet összeszedni. Pedig így van. Utazásom és ineu tartózkodásom eredménye nyilvánosság elé kívánkozni. Régen voltam távol Aradtól, s így az aradi vasúti állomás képe is csak homályosan élt emlékezetemben. És amikor a helybeli közpéri jármű kidöcögött velem az állomásra, kiderült, hogy az teljesen megváltozott, amióta nem látiam. Arra sikerült visszaemlékezniem, hogy legutóbbi utazásom előtt életveszedelem nélkül jutottam fel a vonatomra. Ma az állomás előtt hatalmas mocsár terül el. Akinek kedves az élete, az ne merjen gyalog keresztül menni rajta, mert elnyeli, vagy legjobb esetben az összegyűjtött jéghideg iszap behatol a cipőjébe, ellepi a térdét és kész a tüdőgyulladás. Le kellene csapolni ezt a mocsarat, mert az ideérkező idegenek valószínűleg nem iszapfirtónak fogják nézni, hanem elítélőleg találnak nyilatkozni Aradról. De hát ki csapolja le? A város azt mondja, hogy az állomáshoz tartozik, az állomás véleménye szerint Arad kötelessége a tér takarítása.

A vonat percnyi pontossággal indul. Egyik állomás jön a másik után. A hegyaljai községek apró házai szerényen huzódnak meg a hóval borított hegyek oltalma alatt és ablak-szemeikkel sandán bámulnak a havas és vízáztatta pusztaságra. Széles foltok tartják az ázott földeket. Itt-ott egy elárult tanya szomorkodik ki a foltok közül.

— Mit ér a prémium, ha a kormány nem ad gépeket, hogy a földet intenzívebben műveljék meg — szól egy utas. A földet szétosztották, még sincs elég föld, és addig nem is lesz, amíg az emberi erőt gépekkel nem pótolják. Most kisebb lesz a termés — folytatta — mert a nagy birtokot géppel művelték, a kisbirtokosok pedig annyit dolgoznak, a mennyire családtagjaik képesek.

Most már élénké válik a társalgás. A kocsi minden utasa figyel és mindenki igyekszik véleményét leadni erről a súlyos problémáról.

— Nagy baj az — mondotta egy másik utas — hogy a földműves osztály még annyit sem dolgozik, mint amennyire képes volna. Fontos náluk az, hogy a saját szükségletüket kielégítsék. Mit törődnek ők a várossal?

A motoros ablakát veri az eső.

Egy bevetett tábláról hatalmas varju-sereg száll fel a motor zajára. Mint fekete felhő uszik lasan a levegőben.

— Ezek is sok kárt tesznek — szól egy uriaszony. És nincs, aki puszítsa őket. Nem törődik ma már illyesmivel senki, talán a parasztok is valutáznak.

Kivülről tompán szűrődik be a kocsi ablakán a varjak károgása: kár-kár...

Mindenki elhallgatott. Csend van csak a motor egyhangú zakatolása hallatja. Az utasok gondolkoznak.

Ineu. Térdig érő, majdnem olyan nagy a sár, mint az aradi állomás előtt. Az emberek itt is panaszkodnak a drágaság miatt, pedig csak 70 lei egy kiló sertés-zsir. Ineunak a régi híres faipara pang. Az iparosok nyomorognak, vagy kénytelenek más foglalkozás után nézni. Beszélnek, hogy egy perzsa-szőnyeg nagyüzem működik Borosjenőn. Meglátogatam a szövődét. Már az ablak előtti nagy zsvaj elárulta, hogy bent leányok dolgoznak. A zájba kacaj és nőtázás vegyül. Bemegyek. Elhal az ajkakon a kacaj és a nóta. Csodálkozva néznek rám, azután mintha ott sein lennék, folyik a munka. Hatalmas teremben vagy harminc leány dolgozik. Mindnyájan iparosok gyermekei. Dolgozni kell ma a leányoknak is, mert másképp nem tudnak megélni. A teremben félig kész szőnyegek előtt ülnek a leányok. Recsegnek a szövőszekek, nyikorogva lomhán fordul a gombolyító gép nagy karja. Fürgén dolgoznak az ujjak. Finom izlés és ügyesség jellemzi a munkát. Kardos leány bankfőnökeje adja az utasításokat, tanítja a leányokat. A szőnyegkészítés szép jövedelmet biztosít a leányoknak. Megrendelés Erdély minden városából érkezik. Ilyen jó híre ment a borosjenői perzsa-szőnyegeknél. A szőnyegszövősen kívül a borosjenői asszonyok és leányok más kézi munkákkal is foglalkoznak. Az aradi felhőnemű-kereskedők szívesen fordulnak a borosjenői asszonyokhoz izléses kézimunkáikért.

Zuhogó záporban indul a vonatunk Arad felé. Az utasok beszélgetnek. Nincs más téma: Drágaság, gazdasági krízis, a zuhanó lei. A társadalmi osztályok csaknem minden rétege képviselve van a fülkében. Mindenki vitatkozik és mindenki jól akar.

(p. g.)

Benes a magyarországi eseményekről.

— Megszállás francia mintára. — A kisantant örködik és akarja a jóviszonyt. —

Prágából jelentik, hogy Benes miniszterelnök és külügyminiszter a parlament külügyi bizottságában kifejtette a nemzetközi helyzetről expozéját, amelyben Magyarországáról a következőképpen nyilatkozott:

— A magyarországi események a legutóbbi időben olyan komoly jeleget öltöttek, hogy szükségessé vált a kisantant közbelépése. Mindama törekvéseink ellenére, amelyekkel tartósan korekté akartuk tenni a Magyarországhoz való viszonyunkat, időről-időre differenciák támadtak Magyarország és szomszédai között. Többek között határmenti lakosságunk és hatóságaink ellen többé-kevésbé felelőtlen bandák fegyveres támadást intéztek. Nyilvános gyűléseken a békeszerződések ellen uszítottak, a magyar irredenta szervezetek különböző akciókra ragadtatták magukat, sőt több katonai jellegű intézkedés is történt. Általában véve ezeknek a magyar eseményeknek a jellege nem olyan, hogy valamilyen komoly konfliktustól kellene félni, de az általános helyzet feszültsége éberségre int. A magyar kormány képtelen egyes szervezetek akcióinak gátat vetni. Ezt megmutatta a nyugatmagyarországi kérdésben is és nem hihető tehát, hogy másutt képes volna erre. Hogy komoly az a szándékunk, hogy Magyarországgal a jóviszonyt megteremtjük, a legjobban mutatja a határmenti forgalom rendezése és a kereskedelmi szerződés megkötése. Remélhető, hogy ilyen alapokon épül majd fel a helyzet, amely kizárja a kis konfliktusok keletkezését. Minden nehézségek ellenére azonban a két állam viszonyában haladás észlelhető.

Czech német szociáldemokrata a magyar kérdésben világos álláspont elfoglalását kívánta, mert szerinte Magyarország az európai reakció tüzfészke. A többi szónok beszédében a német-francia helyzettel foglalkozott. Benes Czech kérésére kijelentette, hogy a cseh-szlovák kormány igyekszik a jóviszonyt megteremtteni Magyarországgal, de míg egyrészt biztosítani akarja magát minden reakció ellen, másrészt már három esztendeje nyújtja ki békülésre a kezét. A mai körülmények között Magyarországgal szemben más politika nem lehetséges, mint az örködés, egyúttal azonban annak az előmozdítása is, ami a jóviszonynak kedvez.

Budapestről táviratozzák: Az egész budapesti sajtó foglalkozik Benes expozéjával és az *Orient-Radio-Rador* román távirati irodának azzal a jelentésével, amely gróf Bethlen István magyar miniszterelnök nemzetgyűlési beszédével kapcsolatban megállapítja,

hogy Románia békés szándékal kézenfekvők, míg Magyarország minden alkalommal megmutatja bosszuálló szellemét és ezzel védekezésre kényszerítette a legutóbb is Romániát. Hozzáfüzik még ehhez a *La Voce Republicana* közlését, amely szerint a kisantant lépéseket tett Párisban, Londonban és Rómában, hogy kieszközölje a nagyhatalmaknál, hogy ugyanolyan rendszabályokat alkalmazhasson Magyarországgal szemben, mint amilyeneket Franciaország a jóvátétel ügyében a Ruhr vidéken életbe léptetett. Az az általános sajtóhangulat, hogy a magyar jóvátétel ügyében senki zálogot nem szerezhet, miután a döntő fórum még nem határozott a magyar jóvátétel kérdésében.

(Török és angol készülődések.)

Konstantinápolyból jelentik, hogy a politikai körökben számolnak azzal, hogy a lausannei békeértekezlet meghiusulásával ismét fellángol a háború. A törökök Csanaknál és Izmeđnél nagyobb csapatmégeket vontak össze. Ha sor kerül arra, hogy az angolai török kormány parancsot ad a támadásra, akkor megtörténhetik, hogy Harrington angol tábornok az angol csapatokkal igen nagy harcvezetésben lesz kénytelen hadakozni. Harrington tábornok különben most tért vissza főhadiszállására a harcvezetésről, amelynek során meggyőződött arról, hogy kétszen állanak a csapatok, amelyeket a Földközi-tengeri brit hajóhad egész ereje és az atlanti-óceáni hajóhad nagy része támogat. Az angoloknak az a felfogásuk, hogyha a szakítás nem vezet nyomban újabb ellenségeskedésre, a jelenlegi helyzet még akkor sem tartható hosszasan.

Párisból jelentik: A népszövegszöveg tanács zárt ülésben tárgyalta a mosuli ügyet. Londoni lapjelentések szerint Anglia kategorikusan visszautasította azt az óhajt, hogy Mosul-szigete a törököknek engedtesse át.

Apponyi a népszövetségről.

(Teljes egyenlőség minden államnak.)

Budapestről táviratozzák, hogy a nemzetgyűlés mai ülésén gróf Apponyi Albert a nemzetek szövetségbeli egyezség-okmányai módosításáról szóló külügyminiszteri javaslatnál felszólt. Kijelentette, hogy vissza óhajt térni az ügygel kapcsolatosan a nemzetek szövetségébe való belépésnek tegnap letárgyalt javaslatára. Elvben is, gyakorlatban is hisz a nemzetek szövetsége intézményének hatályosságában, ha nem is ugyan a jelenben, hanem a jövőben. Sok igazság van abban, hogy a nemzetek szövetsége, amint azt létrehozta, a háború után nem felel meg az ideáknak, mert nem más, mint az antanthatalmak szövetségének más alakban való fenntartása és mód arra, hogy a győztes államhatalmak továbbra is rájuk málhassák a maguk határozatait a legyőzöttekre. A nemzetek szövetsége azonban bár a háborús mentalitásból való keletkezés hibáját hordozza magában, mégis hiszi, hogy fejleszthető és javítható. Ehhez azonban az kell, hogy a teljes egyenlőség biztosított legyen minden államnak. Amíg kétféle nemzetközi jog létezik: az egyik a győzteseknek, a másik pedig a legyőzötteknek, nincs és nem is lehet béke, a háború tovább folyik, ha a vérontás időlegesen fel is van függesztve. Magyarországnak a népszövetségbe való belépés olyan előnyökkel jelent, amelyek elől elzárkózni nem szabad, például a tizennegyedik szakasz, amely a szövetség minden tagját felhatalmazza, hogy a békét veszélyeztető bármely körülményt a szövetség tudomására hozza és követelje a tanács összehívását, hogy elsimíthatók legyenek a viaszlykodások. A tizenharmadik szakasz pedig egyenesen megtiltja, hogy a nemzetek szövetségének bármely tagja a szövetség egy másik tagjával szemben támadólag lépjen fel és ellenséges cselekedetet vigyen véghez, mielőtt indító okait a szövetség tudomására nem hozta és amíg a békítő eljárás meg nem történt. Az 1920. évi októberi események idején a szomszéd államok ellenséges magatartást tanúsítottak Magyarországgal szemben és akkor a nemzetek szövetsége azért nem intervenált, mert magyarázata szeptemberig csak saját tagjait védte meg.

Operából a falusi iskolába.

(Berlini táncfenomén — gazdasági tanítónő. — Beszélgetés Cara Negrivel. — A háborús generáció első iskoláiéve. — Felére csappant a diáklétszám.)

Kritikusunk a meleg elragadtatás hangján emlékezett meg Cara Negriről, aki a vasárnapi román irodalmi délutánon csodás táncával bámulatba ejtette és kiforrott, tökéletes művészetével meglepte a Kulturpalota előkelő és fejlett közönségét. Mihulin Miklós tankerületi főigazgatóhoz fordultam, hogy megmondja, ki ez a csodatáncos, honnan jött és hogy került ide? A válasz meglepő volt.

— Egy kis tanítónő valamelyik arad megyei faluban. A budapesti Operaház ballerínája volt, nemrégiben került haza. Egy gazdasági iskolában tanít, talán tehenet is fej és krumpliföldön kapál — tanítja a gyerekeket a gazdálkodásra.

— Miért nincs Aradon?

— Nem Aradon, — Bucurestiben kellene lennie. De én, sajnós, — folytatta a főigazgató — nem sokat tudok körülményeiről, talán a tanfelügyelőségen többet tudnak.

Szerencsém volt. Véletlenül megtudtam, hol lakik Aradon. Lázár Médy aradi urleány, aki a művésznő táncát oly tökéletes precizitással kísérte zongorán és aki maga is tanítónő Aradon, hívta meg vendégül Cara Negrít.

A táncművésznő nemcsak a pódium látszóban távolában, hanem a magánéletben is behizelgően szimpatikus jelenség. Lekötelező szívvellyel fogad és bájos közvetlenséggel adja elő művészi fejlődésének történetét. A budapesti Operaház nővendéke volt, majd egyik vezető ballet táncosa. Tavalyelőtt a bécsi opera, tavaly a berlini opera tagja volt. Innen kellett a nyáron, családi körülmények miatt, hazajönnie. Itthon elhelyezkedést keresett — összeköttetéseivel azonban nem voltak felhasználható ovónői, tanítónői és gazdasági tanárnői okleveleit és ezek segítségével folyamodott állásért. Előbb Chisindióra neveztek ki tanítónőnek, majd, mert ott éppen üresedés volt, Socolorra (Székudvarra) helyezték az ottani gazdasági iskolához.

— Na és, — kérdelem, — tehenet is kell fejni abban az iskolában?

— Oh, dehogyan! Vannak ugyan teheneink és annyi baj van velük. — És a táncművésznő most oly komoly naivitással panaszkodik a tehenekre, amik olyan rosszul tejelnek mostanában. Finom fehér kezével nem feji a teheneket és nem kapál a krumpliföldön, de a gazdasági tanárnőnek értenie kell azért az ilyen dolgokhoz, mert beleveg a tudományába, amiről oklevele van és bizony a kis nebulókat meg kell tanítani rá.

— Hogy mi a kívánságom? Szeretnék Aradra kerülni, vagy más városba. Szeretném a táncot, a zenét, és odakint alig gyakorolhatom magam ebben. De tudja mit szeretnék sürgősebben? Szeretném ha lovam, kocsim lehetne és kocsin mehetnék a gazdaságba. Hatvan hold földünk van, amin dolgozunk és bizony fá-

magyar fegyverkezésekről szó sincsen, amit az antant katonai ellenőrző bizottsága is megállapított. Hangsúlyozta, hogy a magyar kormány békeszerető és van is hatalma arra, hogy békés politikájának érvényét szerezzen.

rasztó és megerőltető a sok gyaloglás.

Nagyon szerény igényű ez a művésznő. Művésznőben ennyi szerénységet nem láttam még. Akik vasárnap délután a Kulturpalotában élvezték elbájoló művészetét, azokat kérdezem, szabad-e ily csoda tehetségnek ennyire szerénynek lennie? Nincs más igénye sürgősebb, mint egy fogat, amivel a tanyára menjen.

Az Aradi Közlöny egyszer már megemlékezett Cara Negriről. Chisi-neui (kisjenői) tudósítónk irt egy esélytörténet szerzésekéről, amikor klasszikus művésze hatalmak teraszát aratott, de csak vasárnap láthattuk, hogy világvárosi szinten álló tehetség.

A tanfelügyelőt is meglátogattam. Moldován József alaposan képzett tanferfiú és hozzáértéssel értékeli a kis tanítónő hatalmas művészetét.

— Tudom jól, — mondotta, — nem abba a kis faluba való. Sajnos azonban, évközben nagyon nehéz lesz behelyezni Aradra. Talán nem figyelheték meg, ebben az évben kerültek az iskolába az első háborús szülöttek. Alig 17—20 növendéke van az első osztályoknak, ahová rendszeres körülmények között 40—50 tanuló járt. Egy pár évig most kevés lesz a diák és a tanerők létszáma tulajdonba kerül. Hacsak lemondás, át-helyezés, nyugdíjazás vagy más módon üresedés nem lesz, évközben nehéz módot találni arra, hogy aradi iskolához helyezzük a művésznőt. De érintkezésbe lépek a timisoarai vagy az oradea-marei kollégáimmal, talán ők könnyebben tudják városi álláshoz juttatni. Láttam az okmányait, kitűnő minősítései vannak.

Mihulin főigazgató tréfásan, de igen találóan jellemezte azt az óriási szakadékot, ami a ragyogó tehetségű művésznő és mai foglalkozása között van. Valahonnan elindul egy csillag. Budapestben, Bécsben, Berlinben erősödik fénye, nyugati metropolisban tündökölni és most talán esténként pislákoló petróleumlámpa fénye mellett szurtos kis földművestanulók írásbeli dolgozatait javíthatja...

Köcsy Jenő.

Nincs kegyelem.

(Kivégzik a lengyel elnök gyilkosát.)

Varsóból jelentik: A lengyel köztársasági elnök nem élt a megkegyelmezés jogával és helybenhagyta Narutovicz elnök gyilkosának, Niewiedomsky festőművész halálos ítéletét. A kegyelem mellőzése következtében a gyilkost előkészület légtörténet, de a kivégzés időpontját még nem állapították meg. Niewiedomsky teljesen nyugodt, állandóan ír, de végrendeletet még nem készített. Családja tagjai közül senkit sem akar látni. Sosnkowsky tá-

bornok, hadügyminiszter nem hajlandó az ítélet végrehajtására katonaságot kivevőelni. A miniszter azzal indokolja elhatározását, hogy a katonaság csak olyan ítéletek végrehajtásánál szerepelhet, amelyeket statárkális uton hoznak, de nem közönséges bírósági tárgyaláson hozott ítéleteknél.

Krakkó-ból táviratozzák, hogy Narutovicz Gábor államfő gyilkosának Niewiedomskynak a kegyelmi kérvényét elutasították és átszállították a citadellába, ahol ki fogják végezni.

Vak ember utazása.

(Négy hétig Bucurestből Aradra.)

Ma délután fél háromkor egy toprongyos külsejű kétségbeesett arcú, az éhezéstől majdnem halott sápadt ember tántorgott be az aradi Dácia-kávéházba. Abban, hogy a kávéházba jött; első pillanatra volt valami szembetűnő. Közeli ment a falhoz és kitapogatta magának az utat a legközelebbi kávéházi asztalhoz. Aki jobban megfigyelte, láthatta rögtön, hogy vak. Leült az egyik asztalhoz és így szólt a főpincérhez:

— Nem rendelhetek semmit, nincs pénzem, csak arra akartam megkérni, engedje meg, hogy a kályha mellett töltsék néhány percet és megmelegítem meggémbedett tagjaimat.

A szerencsétlen ember körül csakhamar egy kisebb csoport verődött össze. Kiderült, hogy Kozma Virgilnek hívják, a fogarasmegyei Vádon született, román anyanyelvű polgár, aki a cluj (kolozsvari) vakok intézetében hét esztendőig kitanulta a kefekötő és kosárfonó mesterséget. Aztán saját kérésére elengedték a vakok intézetéből, hazament Vádra, hogy folytassa mesterségét, amellyel nem tudott magának elegendő megélhetést biztosítani.

A szerencsétlen Kozma alig néhány lejjel a kezében bejárta egész Romániát, a csernovitzi vakok intézetétől kezdve egészen a timisoarai (temesvári) vakok intézetéig és mindenütt visszautastották. Így került lerongyolva, éhesen és egy fillér nélkül Aradra. A környező kávéházl vendégek közül néhányan nyomban exponáltak magukat érte és a jelenlevő Gritta Ovidiu rendőrprefektus nobilis módon vette kezébe a sorsát, az ugyancsak a kávéházban tartózkodó Schlopa rendőrtisztel együtt. A vak kefekötőt: aki Bucurestből Aradig négy hétig utazott, a rendőrség utazási osztályára vitték és most már a hatóság gondoskodik arról, hogy vagy állást kapjon Aradon, vagy akadálytalanul térhessen haza Fogaras-megyébe.

Hogy áll a leu?

Január 31-én fizettek 100 leiért:
Párisban 6·20 frankot
Zürichben 2— frankot,
Budapesten 1100 koronát
Belgrádban 43·50 dinárt
Newyorkban 37— centet
Brüsszelben 6·90 frankot
Berlinben 16200 márkát
Londonban 1 font 1120 lei.

Az utolsó jelentkezési nap

(Tartalékos katonatisztek összehívása.)

A hadügyminiszter rendelete szerint január 5-től 30-ig terjedő időben az összes tartalékos tiszteknek jelentkezniök kellett az illetékes katonai kiegészítő parancsnokságoknál. Ezt a rendeletet az Aradi Közlöny annak idején részletesen ismertette. Zászlósokra és a legénység állományához tartozókra nem vonatkozott a jelentkezési kötelezettség. A jelentkezési határidő tegnap járt le, az aradi kiegészítőparancsnokság azonban még ma is fogadott el jelentkezéseket. A jelentkezőket két csoportban írták össze. Külön jegyezték fel azokat, akik annak idején beadták kérvényeiket tiszti rangjuk elismerése iránt. Akik kérvényeiket bármily okból nem adták be, azokat összes adataik felvétele mellett külön csoportban írták össze. Munkatársunknak illetékes helyen kijelentették, hogy a jelentkezési határidőt tovább kitolni nem lehet, mert az összeírt adatokat sürgősen be kell terjeszteni a miniszteriumba. Kivételesen azonban még a holnap **csütörtöki nap folyamán elfogadják az aradi kiegészítő parancsnokság** azok jelentkezéseit, akik ebbeli kötelezettségeiket elmulasztották. Az Aradon nyilvántartott mintegy ezer tartalékos katonatiszt tulajdonképpen már lejelentkezett.

Mozi.

* Lotte Neumann alakításában megragadó színmű kerül bemutatásra csütörtökön az Urániában. Az erős romantikával megírt mozgalmas történet — amely Havasi Gyopár nevet viseli — egy ártatlan falusi leány tragikus életfolyását eleveníti meg bravúrosan megkonstruált film keretében. A hatásosan beállított filmdráma csütörtöki bemutatója iránt máris nagy az érdeklődés.

* **Sodoma és Gomorha** a monumentális Dorian-film, amely világkörűli utjában páratlanul álló nagy sikert aratott, február hó első napjaiban kerül Aradon is, az Apollóban. A pompázatos Dorian-film, főszerepét Lucy Dorian és Várkonyi Mihály játsszák.

* **Lady Hamilton**, a leggyönyörűbb történelmi film, amely a história egyik legtragikusabb szereplőjének regényét örökíti meg, még csak csütörtökön és pénteken látható az Apollóban. A régmúlt nagydíjok legjellegzetesebb tragédiája volt az a szerelem, amely a tengerek rettenthetetlen ura-

nak, Nelson admirálisnak szívében nyílt ki, amely aztán a bukását is idézte. elő a világtörténelem egyik legnagyobb szerelmi hősenek. A két főszereplő — Liane

Menhely a külvárosi korcsmákban

(Egészségügyi razzia a flekktifusz miatt.)

Az aradi flekktifusz-epidémia arra kényszerítette az egészségügyi hatóságokat, hogy a leghatározottabb szabályokat léptessék életbe, nehogy a pusztító járvány több áldozatot is szedjen. Ma a hatóság emberei végigjárták az összes aradi külvárosi korcsmákat és vendéglőket, hogy ellenőrizzék a szobák és ételneműek kezelését. A köztisztasági razzia érdekében eredményesen járt. Csaknem az összes külvárosi korcsmákban, amelyek nem rendelkeznek kiadó szobákkal, éjszakánként száz és száz ember kap menhelyet. Ezek a lakás nélküli emberek egy éjszakáért személyenként két leit fizetnek. A két leiert jo-

Haid és Conrad Weidt, ez a nagytalentumu művész, aki a Hindu siremlékében a rajah szerepét játszotta — nyújtottak különösen értékes teljesítményt.

guk van végig feküdni a korcsma padlóján és ott aludhatnak a reggeli nyitáig. Az ilyen szállásadó korcsma szűk kis helyiségében minden éjszaka egymás mellett összeszűfolva mint a heringek fekszenek a hajléktalanok. A helyiségben elviselhetetlen a levegő. És természetesen a korcsmai tömegszállás fészke a köröző baktériumoknak. Különösen a kiütéses tifuszt terjesztő élősdiék tenyésznek könnyen az ilyen éjjeli menedékhelyen. Az egészségügyi hatóságok intézkedése szerint az éjjeli menedékhelyeken megszállt embereket összeszedik és kivétel nélkül valamennyit fertőtlenítik.

EZ ARAD!

* Makulatúra.

Egy aradi délelőtti lapban ez a hirdetés jelent meg:

50.000 LEUT FIZETEK
a Romániában használatos bármely nyelven megírt legjobb regényért. (Magyar, német, francia, román, héber.) 1000 leut novelláért. 500 leut tanulmányért.

Tessék idefigyelni egy pillantra! Szerény nézetem szerint Romániában a felsorolt különböző nyelveken minimum 2000 tükös regénytró ír reménytelenül az asztaliók számára. Típek legalább 4000 novelláért és legkevésbé kétezer tanulmány és esszé-művészt. Összesen nyolcezer író, a — szerény becslés szerint — átlagos 4 iv, egyenlő 32.000 iv, papiros. Olyan tekintélyes makulatúra, hogy az apróhirdetőnek táviratilag kell gratulálni az ötletéért. Ha ezeket az irodalmi termékeket különként mérni ki, villát vehet rajta Sinaiában és a maga autóján utazhatja be Déltirolt.

Eszembe jut az a másik apróhirdetés, amelyik így szól: „Egy leiert mindenkinek megmondom, hogy lehet két hét alatt meggazdagodni.” Az apróhirdetésre 240.000 érdeklődő felelt, mellékelve az egy leu felvilágosítási díjat. 240 ezer leuert a hirdetés feladója az alábbi jótanácsot nyomatta ki röp cédulán: „tegyen úgy, mint én.”

Méltóztassék tudomásul venni, hogy a mai napon egy millió leues pályázatot hirdetek Európa bármely használatu nyelvén megírt regényre, novellára és versre. A pályázat határidejének lejártá után trösztöt alakítok a Föld összes papirgyára ellen. (f. t.)

Elhájasodás, közhányó és cukorbaj esetén a FERENC JÓZSEF keserűviz javítja a gyomor és a belek működését, élénkíti az emésztést és előmozdítja az anyagcserét.

Irodalom, művészet

* A színház heti műsora. Csütörtök: Masa, operett-bemutató. Bérletszűnet. Péntek: Masa. A. bérlet. Szombat: Masa. B. bérlet. Vasárnap délután: Hazudik a muzsikaszó. Este: Masa. C. bérlet.

* Oriási érdeklődés előzi meg a városi színház csütörtök esti bemutatóját: a Masát. Csányi Mátyás és Galetta Ferenc operettje nagy feltűnést fog Aradon kelteni. A színház igazgatósága a Masára külön díszleteket készíttetett. A Masa címszerepét Horváth Mici játssza. A városlomra egészen modern toilettéket szerzett be. Balogh Böske és Bánnyász István tánckreációi is szenzációként hatnak. Az operette csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap este kerül színre. Mind a négy estére jegyek elővetélen a színház pénztáránál válthatók.

* Február közepén érkezik Aradra öt esti vendégszereplésre a híres Préger színigazgató vezetésével a müncheni, dresdai, milánói, berlini és bécsi kombinált opera-társulat. A művészi világ európai értelemben vett nagysággal jönnek le Aradra: Fritz Kramer, a müncheni állami színház tenoristája, Schipper Ernő a bécsi állami színház tenoristája, Jerger a bécsi állami színház baritonistája, Fritz Krenn a bécsi állami színház tenoristája, Vera Schwartz a berlini állami színház drámai énekesnője, Hedvig és Debitska koloraturénekesnő és a leghíresebb Carnen: Alice Schanthen, a dresdai állami operaház énekesnője. A felsoroltakon kívül még számos nagynevű művész érkezik a társulattal Aradra és öt estén át szerepelnek a városi színházban, hogy aztán folytassák fellépteiket Bucurestiben. Aradon a Carmen, a Tosca, a Bajazzók, Parasztbecsület, Pillangókisasszony kerülnek színre. Az öt operai este a városi színház irodája és a színházi pénztár már most előjegyzéseket elfogad.

* Pénteken délután az ünnepre való tekintettel előadást rendez az aradi színház és a legkedvesebb operettet, a Kis grótot eleveníti fel elsőrendű szereposztásban.

* Heiga Noerisson klasszikus táncestélye a Kulturpalotában február 11-én este lesz. A világ legdivatosebb és egyik legjobb táncművésznője csak egyetlen estévi ad Aradon és erre az estélyre is a Scala

hangverseny-iroda, amely legutóbb Prihodát ismegtette meg az aradi közönséggel, csak nagy áldozatok árán tudta szerződtetni a csodálatos művésznőt. Jegyeket a Bloch-cégnél lehet kapni.

* A közönség óhajára vasárnap délután a Hazudik a muzsikaszót tűzte műsorra a színház igazgatósága.

El Berlinből!

(Eltvávoztak a franciák. — Bojkott mindenre, ami francia és belga.)

Berlinből jelentik: A ruhrvidéki megszállás a demonstrációk egész arzenálját vonta maga után Németországban. Gyászfátyolos lobogók, demonstratív gyűléseken cylinderben való megjelenés, a francia beszéd felüő elkerülése voltak eddig a német ellenállás kifejezői. Ahogy a francia nyomás Németország szíve felé intenzívításában növekszik, a németek is erősebben reagálnak rá. A hazafias tüntetők közt a szállodatulajdonosok jártak legelő, akiknek berlini szövetsége a következő határozati javaslatot fogadta el:

1. Senkinek sem adható egy napon egy husifogásnál több. 2. Vaját sem külön, sem reggelire nem szabad kiszolgáltatni. 3. Reggelre hozzá föl nem használható. 4. Kirakatokban élelmiszerek nem helyezendők el. Hideg buffé kerülendő. 5. Francia és belga vendégek a szállodákba föl nem vétetnek. 6. Francia és belga lapok nem képezhetik olvasás tárgyát. 7. Francia és belga pénznek és értékek fizetésé gyanánt el nem fogadotnak. 8. Francia és belga likörök, borok, élelmiszerek sem nem vásárolhatók, sem el nem adhatók. 9. A szállítók sürgősen fölhitatnak, hogy minden francia és belga import elkerülése és megakadályozása végett ezen határozathoz csatlakozzanak.

A szállodások és vendéglősök szövetsége minden iránt intézkedik és ezért kéri a kormányt, hogy a retorziós lépések elrendelését mellőzze. A borkereskedők is csatlakoztak a bojkotthoz és a burgundi és egyéb francia borok, likörök vétele és eladása megszünt. Ékszeresek, fényüzési tárgyakkal kereskedők ugyancsak csatlakoztak a francia és belga luxustárgyak bojkottjához.

Az egész vonalon rendkívül hevesen indult meg a bojkottmozgalom, amely óráról-óra növekszik. A női konfekciós árak készítői azonban hallani sem akarnak a bojkottról és magatartásukat azzal indokolják, hogy nekik szükségük van a francia női ruhamodellekre, mert Németországban a gyárak ezeket mintázzák le és ezek után készített rengeteg női toalettet szállítják óriási tételekben Amerikába. — Az amerikaiak ugyanis az eredeti francia női ruhaidonságokat nem magában Franciaországban rendelik meg, hanem a nagyvonalú sikerült német kópiákat szállítatják Amerikába roppant olcsón.

A német bankok ugyan még nem foglaltak álláspontot a tekintetben, azonban részleges bojkott már itt is van. Sok helyütt megragadták a francia és belga pénzek beváltását, ugyancsak a legnagyobb francia bankok csekkeinek honorálását.

A bojkottmozgalom eredménye az, hogy a még Németországban tartózkodó franciák tömegesen utaznak el Berlinben, a rendőrfőnökség megállapítása szerint a francia követség és kereskedelmi ügyvivőség

személyzetén kívül nincs több 1000 franciánál. Ez a szám pedig elenyészoen kicsi, ha tudjuk, hogy a békeszerződés után volt idő, amikor Berlinben egyszerre 50 ezer francia is időzött.

HIREK.

Megtörtént az Acsev. átvétele.

(Küldöttség Koromzay Frigyes vezérigazgatónál. — Bizottságok járják be a vonalakat. — Mi lesz a személyzettel. — 14 tisztviselő nyugdíjazását kéri)

Ma utolsó stádiumba lépett az Acsev. átvételének ügye. Az aradi CFR. üzletvezetőség tegnap távirati rendelkezést kapott a Bucurestii vezérigazgatótól, hogy február elsején tegye meg a vasut átvételére vonatkozó összes intézkedéseket. Az Acsev. igazgatósága, bár ma estig még semmiféle értesítést nem kapott erre vonatkozólag Bucurestiből, szintén megtett már minden előkészületet az átadásra. Az átadás hivatalos időpontja ma éjjel 12 órakor volt. Ekkor lezárták az összes pénztárat, az összes aktákat és mindent leltár szerint a CFR. részére írta át. Reggel az első vonatokkal a CFR. és az Acsev. részéről delegált bizottságok utaztak ki minden irányba és az egyes állomásokon rövid formalitással kijelentik az átvételt. Holnap reggel lépnek a CFR. magasabb ujdíjzsabásai az Acsev.-vonalon és holnap reggeltől kezdve kezdve az egész vasutüzem adminisztrációját a CFR. vezeti.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma felkereste Koromzay Frigyest az Acsev. vezérigazgatóját, aki az átvételről a következőket mondta: Mi még nem kaptunk hivatalos értesítést az átvételről, azonban már gondoskodtunk arról, hogy a hirtelen átvétel ne járjon akadályokkal. Az Acsev. tisztviselői és teljes személyzete továbbra is helyén marad. Március elsejéig szól a határidő, ameddig az Acsev. személyzetének döntenie kell a felett, hogy átlép-e a CFR. kötelékébe vagy sem. A személyzet kérdését már letárgyalták Bucurestiben és megállapodásra jutottunk abban, hogy a CFR. az Acsev. személyzetének minden szerzett jogait respektálja. Vanak még bizonyos egészen apró részletkérdések, de remélem hogy ezek is a személyzet érdekeinek megfelelőleg nyernek elintézt.

Beszélgöttünk a vasutvállalat egyik főtisztviselőjével, aki elmondta, hogy az évi számadatokkal rendesen március végén készültek el eddig és most a január végéig szóló elszámolást csak április végéig vagy május közepéig tudják befejezni. Eddig az időpontig természetesen az Acsev. központi tisztviselőkara nem léphet át a CFR. kötelékébe.

Az Acsev. folyosón ma egész nap nagy sűrűség volt. A sorsukért aggódó személyzet kiküldöttei járultak az igazgatóság elé, hogy megnyugtatót vigyenek kartsaikkal. Koromzay Frigyes vezérigazgató Pascutiu Trajan vasuti kormánybiztossal fogadta a küldöttségeket és teljes megnyugtatót adott a vasuti személyzet kérdéseire.

— **Sofförök jelentkezése.** Az aradi államrendőrség autó-ügyosztálya felhívja az összes aradi és aradmegyei sofföröket, hogy sürgősen jelentkezzenek az autóügyosztály hivatalos helyiségében.

— **Harcok Albániában.** Belgrádból jelentik: Albániában még mindig nem sikerült a nyugalmat helyreállítani. A reguláris csapatok a felekkel folytonos harcban állanak.

— **Arca, keze a hidegtől többé ki nem pálik,** mert az ellen Kaiser-Borav biztosan beválik

Az aradi CFR. igazgatóság egyik főtisztviselőjével beszélgettünk munkatársunk és a következőket jelentette ki:

Tegnap a vezérigazgatótól kapott távirati rendelkezés folytán ma éjjel tizenkét órakor átvesszük az Acsev. egész üzemét. Reggel bizottságok utaznak ki, amelyek foganatosítják az átvételt az Acsev. személyzete teljesít továbbra is szolgálatot, azonban a nagyobb állomásokra CFR. állomásfőnököket delegáltak. A határállomásokat és a nagyobb gócpontokat megmaradnak ugyan az eddigi vezetők, de az intézkedéseket a kivézényelt CFR. állomásfőnök teszi meg. Ujsszentannán, Ineun (Borosjenőn), Sibisen (Borossebesen), Gurahoncon, Brádon, Pecican (Pécskán), Otflacán és még néhány más állomásra vezényeltünk ki főnököket.

Az Acsev. eddig fával fűtötte mozdonyait, amit saját üzemében termelt. A CFR. szénellátást kap és mint értesültünk, ma estig még nem gondoskodtak az átveendő Acsev. mozdonyok részére szénről, úgy, hogy a fennakadás elkerülése végett azok holnap reggel az Acsev. fájával fűtve indulnak ki az állomásról. Minden Acsev anyagot leltárba foglalva adnak át a CFR.-nek, amely az elhasznált anyagokat később megállapítandó áron fizeti meg. Az egyéb, használatba vett dolgok után ugyancsak később megállapítandó összegű bért fizet a megváltás idejéig.

Az Acsev. tisztviselői körében különösen az okoz nagy nyugalanságot, hogy a CFR. nem biztosítja részükre az ottan tartózkodást. Nem lehet tudni, hogy melyik pillanatban helyezi el a CFR. az Acsev. ötszáztagú személyzetét a régi királyság és Románia minden részébe, ami különösen a családos, idősebb tisztviselőknél okoz nagy gondot. A személyzet gyermekei itt magyar iskolába járhatnak azonban, ha a régi királyságba, Besszarábiába, vagy Bukovinába helyeznék el őket, akkor nem taníthatnának tovább gyermekeiket az anyanyelvükön. Az Acsev. igazgatósága ígéretet tett arra nézve, hogy a tisztviselőknél ezt a kényes kérdését a lehetőség szerint kedvezően kéri a kormány részéről megoldani. Mint jelentettük, csupán huszonöt régi tisztviselő kéri a nyugdíjaztatását a szolgálati szabályzat értelmében, ezek közül eddig tizennyolc magasabb állású tisztviselő adta be kérvényét. A nyugdíjintézet ügye az, amely a tisztviselők kívánsága szerint a legkedvezőbbben intéződtött el, a mennyiben a nyugdíjintézetet továbbra is az Acsev. vezeti.

— **A memeli felkelés.** Rigából jelentik: A memeli ideiglenes litván kormány állandó viszályban van az antant bizottságával. A felkelők egyenruhában járnak és most muniációt és tüzérseget kaptak ismeretlen forrásból.

— **Kormányválság — bizalmatlanság miatt.** Drezdából jelentik, hogy a szász országgyűlés elfogadta a kommunisták Lipinsky belügyminiszterre vonatkozó bizalmatlansági indítványát. Az indítvány mellett szavaztak a kommunisták és a pol-

gári pártok, illetve pedig a szociálisták. Ruck miniszterelnök erre bejelentette, hogy miután az egész kormány szolidáris a belügyminiszterrel, az egész kormány lemond.

— **A chisineui (Kisjenői) nőegylet jubilaris álarcos bálja minden irányban nagyszabásúnak ígérkezik.** A chisineui (Kisjenői) bálakra minden alkalommal számosan utaztak ki Aradról és erre a jubilaris estélyre a szokottnál is nagyobb mértékben készülnek részt venni az aradiak. A rendes motoros délután 2 órakor indul és háromnegyed 4 órakor érkezik Chisineure (Kisjenőre.) Igen sok hivatalnok és kereskedő nincsen abban a helyzetben, hogy a kora délutáni motorossal elutazhassék, ezért intézkedés fog történni, amennyiben megfelelő számu jelentkező lesz, hogy később, estefelé külön motoros induljon Aradról Chisineure (Kisjenőre.) Akik ezzel a külön motorral akarnak a 10-én tartandó nagyszabású álarcos és jelmezestélyre kiutazni, azok jelentkezzenek a Bul. Regina Maria (Andrássy-téri) Weinberger-féle cipőüzletben.

— **Nordau temetése.** Párisból jelentik: Nordau Miskát nagy pompával temették el. Az elhunyt koporsója a kék-fehér cionista zászlóval és a Dávid csillagával volt földszitve. A legtöbb európai ország cionistáinak kiküldöttjei összegyűltek a ravatalnál. Az elhunyt személyes barátain kívül a párisi irodalom és a szabadkőműves páholyok képviselői követték a koporsót. A montparnessei temetőben Israel Levy, a párisi főrabbi mondott imádságot. Beszédet a család kérelmére nem tartottak.

— **Szász Zoltán felmentése.** Budapestről jelentik: Nagy Zoltán ellen a Zeneakadémia szászterében a zsidókérdésről tartott előadása miatt eljárás indult. A törvényszék Szász Zoltánt annakidején felmentette, azaz az indokolással, hogy az inkriminált kijelentésekről nem bizonyosult be, hogy azok tényleg elhangzottak. Felebbevitelre a Tábla kerület, ahol tegnap tartották meg a felebbiteli főtárgyalást. Szász Zoltán hangsúlyozta, hogy előadásaival csak az ellentéteket igyekezett elsimitani. A Tábla ítéletében az elsőfoku bíróság ítéletét helybenhagyta és a vádlottat újból felmentette. Az ügyész semmiségi panaszt jelentett be.

— **Aranyat, ezüstöt magas áron vesz** Reiner József Lutheránus templom mellett.

— **Boroevics tábornagy emlékiratai.** Belgrádból jelentik: A nemrég elhunyt Boroevics Sztvetozár tábornagy Jugoszlávia részére hagyományozta a világháborúról írott emlékiratait, amelyeknek nyilvánosságra hozatalát még nem tartják időszerveknek. Azt mondják, hogy Boroevics az emlékiratoknak Jugoszláviára testálásával azt akarta igazolni, hogy mint szláv születésű ember nem sértette meg nemzeti érzületét. A szerb lapok ezzel kapcsolatban azt állítják, hogy Boroevicset, mint vojvodát át akarták venni a jugoszláv hadsereghez, de visszautasította a neki felajánlott tábornoki méltóságot.

— **Michalacé a királynál.** Bucurestiből jelentik: Michalache, a parasztpárt vezére tegnap kihallgatáson jelent meg a király előtt. — Maniu Gyula és Averescu tábornok tegnap folytatták tanácskozásukat az alkotmányellenes blokk megalakítására vonatkozólag.

— **Uj hivatalos órák a rendőrségen.** Az aradi rendőrprefektúra elrendelte, hogy holnapról, február elsejétől kezdve a rendőrség reggel 8-tól délután 2-ig lesznek a hivatalos órák.

— **Az új osztrák követ a királynál.** Bucurestiből jelentik: Az új osztrák követ ma kihallgatáson jelent meg a királynál és bemutatatta akkreditáló levelét. A kihallgatás a szokásos keretek között folyt le.

— **Szombat tárgyalás az új lakásbizottság.** Már több mint egy hónapja, hogy nem tartottak Aradon lakásberbeadó-bizottsági ülést. Egyszerűen azért nem, mert nem volt sem bizottság, sem pedig bizottsági elnök. Miután dr. Moldovan Silvius törvényszéki elnök intézkedése folytán a berbeadóbizottság elnöki tisztőségét ismét Horváth János táblabíró foglalta el és a bizottság új tagjainak kisorsolása is megtörtént, szombaton, 3-án meg fogja tartani az új bizottság első ülését. A szombati ülésen a január ötödikéről elhalasztott tárgyalásra kitűzött ügyek kerülnek sorra. A lakásberbeadó-hivatal azonban felek részére továbbra is zárva marad, mert a hivatal tisztviselői a lakásátszertési ively rendezésével vannak elfoglalva.

— **Kemal pasa megnősült.** Konstantinápolyból táviratozzák, hogy Musztafa Kemal pasa, a török nemzeti hadsereg fővezére tegnap, tartotta a házasságát İzmirben.

— Diplomáciai ebéd Horthynál. Budapesti táviratozzák, hogy Horthy Miklós kormányzó ma ebédre vendégül látta a budapesti diplomáciai kar tagjait családjakkal együtt. Az ebéden a román és csehszlovák követ is megjelentek.

— Megdrágult a távirat külföldre. A bucaresti posta- és táviratvezérgazgatóság ma táviratilag értesítette az aradi postafőnökséget, hogy február elsejétől kezdődőleg a külföldre szülő táviratok díjai 40 százalékkal magasabban számítandók. A posta ugyanis egy aranyfrankért az eddigi 25 lei helyett most 35 leit számít. A felemelt tarifa szerint a Magyarországra szülő táviratok szódíja, amely eddig 4.50 lei volt, február elseje után 6.30 lei lesz.

— Az Aradi Polgári Jótékony Nőegylet február 5. és 6-án tartandó színházi előadására a rendezőség fáradságot nem ismerve, sok nehézséget leküzdvé, összeállította a két est programját. A változatos műsor valóban élvezetere fog válni a nézőközönségnek. A legszebb és legkülönbözőbb táncszámok fogják a szemből-szemből aradi urhölgyeket a közönség szeme elé varázsolni. Eddig a nagy nyilvánosság előtt még ismeretlen fiatal női hangok fognak megescendülni. A műsor méltó befejezésül egy sereg tabló fog szolgálni, mely eleven és élénk színházzal valóban frappáns fogja a publikumot. A részletes műsor különben a következő: I. rész. 1) Nyitány. Egy közművész aradi zeneszerző kompozíciója. 2) Prológ. Aradi uriaszony előadásában, a mű szerzője ezideig még a rendezőség előtt is ismeretlen. 3) Bécsi keringő, táncolja 5 pár. 4) Szavaltat. Cosbuctól: Ideál. 5) Szilveszteri seregszemle, táncos-szkeccs 12 táncossal. A vers aradi szerzőjének neve garancia a mű színvonaláért. 6) Balette. II. rész. 1) Belasco David: Pillangó kisasszony, drámaletta. 2) Román nemzeti tánc. 3) Schymmy. III. rész. 1) Klasszikus táncok. 2) Színpadai tánc. 3) Pán és Daphniss, daljáték. 4) Modern tánc. 5) Tablók: Pásztorleány, Vénusz, Modern kép, Görög istennők, stb. Ezen nagyszerű estélyre a jegyek dr. Szalay Károlyné uriaszony lakásán (Weitzer János-utca, Minorita palota), február 2-től kezdve a városi színház jegypénztáránál kaphatók.

— Szabodon a Vöröskőr szobaasszonya. Özv. Sziki Lászlónét, a Vöröskőr-szálló volt szobaasszonyát, akit a prágai diákleány ellen elkövetett bűnügyből kifolyólag letartóztattak és az aradi ügyészség fogházába kísérték, ma szabadon bocsátották.

— Rendőri hírek. Cönc Erzsébet feljelentést tett a rendőrségen, hogy 3500 lei készpénzt elloptak tőle. — Popa János gáji lakostól 2600 leit loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Halál helyett életfogytiglani fogház. Emlékeztet, hogy tavaly novemberben Friedrichkeit Ferenc budapesti lakossegéd milyen pesztális kegyetlenséggel gyilkolta meg Budapesten, a Hűvösvölgyben bárányját és aztán kirabolta. A lakossegéd megismerkedett Neuwirt Henrik gazdag kereskedő feleségével, akivel viszonyt kezdett, majd kicserélte a Hűvösvölgybe, ahol meggyilkolta, kirabolta és egy árokba dobta az uriaszonyt. A budapesti törvényszék halálra ítélte a rablógyilkos lakost és ezt az ítéletet a tábla is helybenhagyta. Mint most budapesti tudósítónk táviratozza, a Kurja megváltoztatta az ítéletet. A

halálraítélnek megkegyelmeztek és büntetését életfogytiglani fogházra változtatták át.

— Vilmos excsászár — boldogtalan házaspár. A newyorki „Evening News” Doornból a következő jelentést kapta: Minden kísérlet ellenére nyilvánosság elé került, hogy Vilmos excsászár második házassága nagyon boldogtalan, ugyanúgy, hogy a válás elkerülhetetlen. A házastársak külön laknak és az excsászár első házasságából született gyermekek egyáltalán nem érintkeznek Vilmossal. Az is érdekes, hogy az excsászár környezete néhány hét óta egészen nyíltan beszéli, hogy Vilmos viselkedése egészen megváltozott és lehetetlenség vele kijönni.

— Az Aradi Athletikai Club február 3-iki karnevál estélye a legsikerültebb mulatságnak ígérkezik. Rövid műsor hozza hangulatba a résztvevőket, hogy azután egész reggelig vigadjanak Kovács Kálmán nagyszerű zenekara mellett. A cukrászdában és a szórakoztató sátrakban Arad legelőkelőbb hölgyei szorgalmaskodnak az athléták érdekében, a színes és ötletes karnevál menet maga is látványosság számba megy. Az estélyt a Központi szálló összes termeiben rendezik, bejárat a Str. Alexandri (Salacz utca) felőli kapun.

— Munkások kollektív-szerződése. Az aradi munkafelügyelősegen ma megjelent néhány bizalmiférfi, akik kérték, hogy egyes aradi iparvállalatoknál dolgozó munkások új kollektív-szerződést kössenek munkaadóikkal. Popescu munkafelügyelő a tárgyalást a közeli napokban tartja meg. — Itt említjük meg, hogy az inspektor azokat a tárgyalásokat, amelyek elutazása miatt félbeszakított, most végérvényesen befejezte.

— Öngyilkos pezsgőgyáros. Grázból jelentik: A Gráz melletti Göstingben Kleinoschegg Lajos, a Kleinoschegg-pezsgőgyár főnöke öngyilkosságát követett el. A gyáros, aki mindössze negyvenhat esztendő volt, súlyos vesebajban szenvedett és tettét pillanatnyi elmezavarásban követte el. Érdekes, hogy fivére, Kleinoschegg Frigyes 1920. augusztusában egy autómobilszerencsétlenség alkalmával pusztult el, öccse Kleinoschegg Félix mérnök pedig tavaly egy építkezésnél történt állványzuhanás alkalmával lelte halálát.

— Újból divatos a bajusz. A párisi Excelsior állapítja meg ezt, mely pedig divatdolgokhoz kitűzően ért. Sőt a francia lap még azt is kijelenti, hogy a közel jövő divatos ficsurjai nem elégedhetnek meg a vágott angol bajusszal, hanem a divatos bajusznak hosszúnak és selymesnek kell lennie. Ezzel kapcsolatban a párisi lap elégtétellel állapítja meg, hogy a francia közélet vezető emberei mindig híven kitartottak a szakáll és bajusz mellett és így az új divat őket teljesen hidegen hagyhatja. Az elmúlt évtizedek francia miniszterei közül csak egyetlen egy volt, Paul Boncourt, aki simára borotválta egész arcát.

— Utcai harc egy anarchistaival. Szófiából jelentik: Tegnap reggel Mitov Péter anarchista, aki a jamboli anarchista-kongresszusról tért vissza, a városi fürdőbe ment. Az egyik fürdőszolga felismerte az országsszerte körözött anarchistát és értesítette a legközelebbi rendőrt. A mikor Mitov el akarta hagyni a fürdőt, a szolga és a rendőrt utjából állták. Az anarchista hirtelen revolvert rántott és két jólirányzott lövéssel mindkettőt letartóztatta és aztán elment.

kült. Futás közben az üldözésére siető rendőrök közül hármat, ezenkívül egy eléje kerülő gyermeket is súlyosan megsebesített. A harmadik rendőrrel folytatott küzdelmet észrevette egy őrnagy, odasietett a küzdőkhez, elvette a súlyosan sebesült rendőrt fegyverét és rálőtt az

anarchistára, aki a lábán megsebesülve, összerogyott. Amikor a járőrök a megsebesült anarchistát le akarták fogni, Mitov bombát dobott közéjük, amely azonban nem robbant fel. Végre nagynehezen sikerült a veszedelmes embert lefogni és a rendőrségre kísérni.

A német vasuti miniszter tiltó rendelete.

(Összeütközés Coblenzben. — Ujabb kiutasítások. — Berlinben emelkednek az árak.)

Berlinből táviratozzák, hogy a birodalmi vasutügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, hogy úgy a régebben, mint az újabban megszállott területről Franciaországnak és Belgiumnak fát vagy szénét szállítani tilos. Tilos a német vasutasoknak közreműködni a megszállók csapatainak és hadianyagának szállításában. Tilos a francia és a belga vasuti személyzettel az együttműködés és az általunk militarizált vonalakon a vonatok átvétele és továbbítása. Berlinből jelentik, hogy a márka zuhanásával az árak ugrásszerűen emelkednek. Egy villamosjegy árát 150 márkára emelték. Az élelmiszerek óráról-órára drágulnak.

Összeütközés Coblenzben.

Coblenzből jelentik, hogy a városban óriási az izgalom, mert marokkói fegyveres osztagokat helyeztek el a városban. A színes csapatok és a német polgárok között ma megtörtént az első összeütközés, amelynek számos sebesültje van.

Düsseldorfból jelentik: Az itteni postaigazgatóság elnökét Svenkent letartóztatták, mert nem teljesítette a megszálló hatóságok rendelkezéseit. Duisburgból jelentik: Tegnap kézbesítették dr. Jarres főpolgármesternek a kiutasítási határozatot. A főpolgármester a francia parancsnokló tábornoknak a következő választ küldte:

— A világ egyetlen hatalmának sem áll jogában, hogy engem rajnai hazámból, ahol születtem és ahol fontos feladatokat kell teljesítenem, akaratom ellenére eltávolítson. Nem szabad és nem is fogok kiutasítási rendeletének engedelmessé válni.

A főpolgármestert ezután autóra helyezték és áttették a határon.

Essenből jelentik: A francia megszálló hatóságok ma a sajtónak a következő hivatalos közleményt adták ki: A francia és belga katonai hatóságok máától kezdve mindazokat a tisztviselőket, akik nem teljesítik rendelkezéseiket, azonnal letartóztatják, de nem büntetik meg, hanem haladéktalanul kiutasítják őket. Ma meg is kezdődött a kiutasítás. Kora reggel Tschauden hördei postatanácsot a franciák letartóztatták és autón elszállították. Egy század katonaság körülvette a postaépületet, több páncélauto robbantott el. Kilenc francia a postatanácsos lakásába ment és Tschaudent az ágyban letartóztatta. A délelőtt folyamán Hamm recklinghauseni főpolgármestert kiutasították. Reggel kilenc órakor a parancsnokhoz rendelték, ahol közölték vele a kiutasítást. Egy kocsisautóban álló autón a megszállott terület határára vitték és aztán letették az országútra. Essenben a postatisztviselők sztrájkja megvalósult. Délután a tisztviselők megbízottait összehívták a postaépületben, ahol a francia parancsnok megkérdezte tőlük, hajlandók-e elállni követeléseiktől, amelyeket ultimátum formájában nyújtottak át nekik? Amikor a tisztviselők ezt megtagadták, valamennyit letartóztatták. Egy tisztviselő kivételével valamennyit autóra helyezték és Breideney irányába elszállították. Erre valamennyi tisztviselő kivétel nélkül beszüntette a munkát és így Essenben a táviró- és telefonforgalom szünetel.

Nehéz a Ruhr-vidék ellátása.

Berlinből jelentik, hogy Aachenben és Wiesbadenben a tisztviselők kiutasítása miatt, összeütközések voltak a német munkások és a megszállók katonai őriarattal.

Tavaszi felöltő, ruha és jemplesz gyula

éghőz, Arad, Str. Col. Pirtol 3. (Vörösmarty-u.) A színház hátsó bejáratával szemben. Angol és francia mértékutáni rendelések izlésesen eszközöltetnek.

Között. Aachenben a munkások egy belga őrszolgát lefegyvereztek, mire a belgák századerős osztagokkal léptek fel. Wiesbadenben a német rendőrök és a francia katonák között tettelességre került a sor. A megszállás miatt különben igen megnehezült a Ruhr-vidék élelmezése. A németek az élelmiszereket a megszállási határterületre szállítják és onnan Kocsikkal és autókkal szállítják tovább a Ruhr-vidékre.

Ismét dolgoznak a Ruhr-vidéken.

Berlinből jelentik, hogy huszonöt rajnai hajóstársaság értesítette a francia szénbízost, hogy megtagadják a szénszállítást Franciaország és Belgium részére. A porosz belügyminiszter a müncheni kerület kormányfőnökéhez rendeletet intézett, amely szerint megtiltja a német rendőröknek, hogy a francia és a belga tisztviselőknek tisztelegjenek.

Londonból jelentik, hogy az angol kormány félhivatalos szikratáviró szolgálata jelenti: Franciaország gyors előrehaladást tesz a Ruhr völgyében, amelyet csapatai és polgári mérnökei megszállottak válaszul arra, hogy Németország megtagadta a jóvátételei fizetések teljesítését. A jelentés szerint a német munkások már meggondolták magukat és már nem hajlandók a német kormányra és a Ruhrvidéki ipari magnásokra azt a parancsát teljesíteni, hogy ne dolgozzanak a franciáknak. Az általános sztrájk befejeződött és a munka a kölcsönös engedékenység szellemében ismét megindult. Az angol jelentés szerint a Ruhr-vidék lakói már belátják amit a francia főparancsnok mondott, hogy a sztrájk miatt nem az ipartelepek mesésen gazdag tulajdonosai szenvednének, hanem csak a munkájukból élő szegények.

Nem lesz annexió.

Párisból jelentik: Poincaré tegnap fogadta az amerikai újságírókat és a következőket jelentette ki előttük:

— Téves az a hír, mintha Franciaország annektálni akarná a Ruhr-vidéket. Ellenkezőleg Franciaország hajlandó elfogadni minden ésszerű német javaslatot, a mely alkalmas a jóvátételei problémájának megoldására. Addig azonban, amíg ilyen javaslat érkezik, megtagadja a Ruhr-vidéket garancia-képpen.

Kijelentette még a francia miniszterelnök, hogy Oroszország beavatkozása a német kérdésbe és a lausannei békekonferencia balsikere súlyosan fenyegetik a világbékét.

A szerkesztésért:
AROLY JOZSEF
felel.
Cenzurát:
Dr. V. MARCOVICI

Aradon nincs valuta-pánik.

(A leu esése és az aradi közönség. — Nagybobb a vásárlás, mert áremelkedéstől félnek.)

Arad közönségében a leu esése nem váltott ki különösebb izgalmat. Élénk szóbeszéd tárgyát képezi az optimisták és a pesszimisták között állandó a vita a zuhanó leu, de mégsem a lehangoltság, hanem inkább bizonyos aggodalommal vegyes várakozás az uralkodó hangulat Aradon. A leu esésére és emelkedésére lehetőségére ezerféle kombináció forog közszájon, de szinte általános az a vélemény, hogy a leu értékcsökkenése nem marad tartós. Arad közönsége nem tartja állandónak a leu alacsony szintjét és általában mindenki bizakodik abban, hogy rövidesen nemcsak a lejton áll meg, hanem ismét visszaemelkedik a leu.

Ausztriában, annak idején, éppen úgy, mint mostanában Németországban, óriási pánik kísérte az ország valutájának romlását. A közönség eldobálta az osztrák koronát, illetőleg a márkát és nemessebb valutát, vagy árut vásárolt mindenki. Aradon ma távolról sem ilyen a helyzet. Arad polgársága nyugodtan vette tudomásul a napnap után érkező egyre kellemetlenebb tözséjelentéseket. Aradon nem rohantak meg a bankokat külföldi pénznemekért, a kereskedőktől sem vásárolták össze az árut, sőt az árak sem szöktek percről-percre magasabbra. A leu értéke külföldön korábbi árának körülbelül a felére szállott alá és ennek a nagy értékcsökkenésnek alig látszik a nyoma az országban. Az árak emelkedésében vannak, de csak nagyon kis mértékben, a közönség pedig nem dobálja el a leut főleg azért, mert nincsen pénze. A pénzhiány az egyik oka annak, hogy nem indult meg az Ausztriában és Németországban tapasztalt pénzforgalmat főleg az okozza, hogy a közönség bizik a leu emelkedésében.

Az Aradi Közlöny munkatársa egy aradi bankigazgatótól arra vonatkozólag kért nyilatkozatot, hogy a leu esése a pénz- és deviza üzlet terén milyen befolyást gyakorolt.

— A magánfelek részéről semmi mozgolódás, semmi üzlet nem tapasztalható. A leu esése olyan nagy arányú, hogy a magánfelek ilyen ár mellett nem fedezik magukat. Várják, hogy emelkedjék a leu. Üzleteket most csak egymás között kötnek a pénzüntézetek, de ez is nagyon ellanyhult, csupán a jó nyugati valuták, angol font, svájci frank, dollár esetleg még a lira iránt van érdeklődés, amiket fedezet céljából keresnek a pénzüntézetek.

Megkérdeztünk több kereskedőt is a leu esésének hatásáról. Egy

aradi ékszerüzlet tulajdonosa a következőket mondotta:

— A leu értékének zuhanása különösen az árak emelkedésében észlelhető. Rövid idő alatt az arany ára csaknem ötven százalékkal emelkedett. Az üzlet forgalma némileg fellendült, de az emberek leginkább nagy értékű ékszerekbe, briliánsokba akarják fektetni pénzüket. Ilyenek ma nincsenek. A fokozott vásárlási kedv csupán csak annak tudható be, hogy az emberek félnek a még nagyobb áremelkedésektől és azokat az ékszereket, amelyek amugyis meg akarták vásárolni, most sietnek megvenni.

Egy textilkereskedő keresőtünk ezután fel, akinek hasonló véleménye van valutánk zuhanásáról, mint az ékszerésznek:

— Pánikról szó sincs, — mondotta, — a forgalom erősen növekedett ugyan, azonban a vásárlási láz meg sem közelíti a koronaidőkben beállott nagy valutazuhanás következményeit. Ez természetes is, mert ha az emberek vásárolni is akarnának, pénzük nincs. Kizárólag a legszükségesebb dolgokat vásárolják, csak azért, mert félnek a bekövetkezendő áremelkedésektől. A leu esésének hatása már ma is érezhető, mert a most kapott áruk már husz-három százalékkal drágábbak, mint az előbbieik.

Egy fűszernagykereskedő elmondotta, hogy a forgalom az utóbbi időben feltűnően növekedett. Mindenki igyekszik beszerezni a legszükségesebb háztartási cikkeket, amennyiben azt az anyagi helyzete megengedi. Az üzletek megrohándásáról a valuta áresésének következtében beállható pánikról szó sincs. Mindenki, elsősorban cukrot akar vásárolni, mert attól fél, hogy nem lesz cukor Aradon és hogy felemelkedik az ára. Majdnem hasonló a helyzet az egyéb fűszerárunknál is, az emberek vásárolnak, de nem azért, hogy tulajdonosok legyenek, hanem mert félnek az áremelkedésektől.

Több kereskedő üzletébe látogatunk be és annak ellenére, hogy a kereskedők maguk úgy nyilatkoznak, nem tapasztalunk különösebb vásárlási kedvet. Vannak, akik vásárolnak, de a közönség zöme tartózkodó.

— Merényleterv egy vasúti hidelen. Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium ma kommunikált a közönségnek a lapokban, melyben közli, hogy január 26-án ismeretlen egyének a mitisói vasúti hidat Alba-Iulia (Cyulafehérvár) mellett fel akarták robbantani.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak. (Január 31.) Dollár 260, márka 0.01.10, dinár 2.30, szokol 7, francia frank 15.50, magyar korona 0.08.25. — Kifizetések: Budapest 10.50, Bécs 275, Berlin 0.0075, Prága 7.

Bucurestii értéktárgyárlat. (Január 31.) Kifizetések: Páris 15.40, Berlin 0.0063, London 11.95, Newyork 253, Milano 12.40, Zürich 50. Bécs 0.0038, Prága 7.50, Budapest 0.1.50. Valuták: Napoleon 1000, márka 0.01, léva 1.45, török líra 1.38, angol font 1200, francia frank 15.55, svájci frank 49, líra 12, drachma 3, dinár 2, dollár 250, lengyel márka 0.0082, osztrák korona 0.0032, magyar korona 0.07.50, szokol 7.20.

Zürichi nyitás. (Január 31.) Berlin 0.01, Newyork 536.25, London 2489, Páris 32.10, Milano 25.35, Prága 15.25, Budapest 0.2025, Belgrád 4.60, Varsó 0.0150, Bécs 0.0074, bélyegzett 0.0075.

Zürichi zárlat. (Január 31.) Berlin 0.01.125, Amszterdam 211.25, Newyork 536.25, London 2488, Páris 32.10, Milano 25.35, Prága 15.25, Budapest 0.20.25, Belgrád 4.60, Bucuresti 2, Varsó 0.01.50, Bécs 0.0074, bélyegzett 0.0075.

Budapesti devizaközpont jegyzése. (Január 31.) Napoleon 9900, angol font 123.25—126.25, dollár 2626—2735, francia frank 159—169, líra 126—132, márka 0.06—7, osztrák korona 0.0370—390, lei 10—11, szokol 76—78, svájci frank 491—515, dinár 22.50—24.50, lengyel márka 0.0725—825, léva 16—17, hollandi forint 1047—1082.

— Beszűntetik a behozatalt. Bucurestiből jelentik: A leu esésére való tekintettel a behozatal teljes megszüntetésével foglalkozik a kormány. Hír szerint ez a nagyfontosságú rendelkezés egy-két napon belül megjelenezik és a gazdasági életben bizonyára mélyreható változást fog előidézni.

